

องคต

องคต เป็นสิ่งมีกายสิทธิ์ยิ่ง เป็นบุตรของพาลี กับนางมณฑิมา จาก
 ทศกัณฐ์แล้ว นางต้องเป็นภรรยาของพาลีจนกระทั่งตั้งครรภ์ ทศกัณฐ์ไปฟ้องฤๅษีอั้งคัต
 อาจารย์ของพาลี จนพาลียอมคืนนางมณฑิมาให้แต่ขอลูกไว้ ฤๅษีอั้งคัต จึงทำพิธีเอาลูกออก
 จากท้องนางมณฑิมา ไปใส่ในทำนองแพะ เมื่อครบกำหนดคลอด พระฤๅษีก็ทำพิธีให้ลูกจาก
 ท้องแพะ ให้ชื่อว่า องคต

นามขุนกระบี่นี้

องคตเดิมชื่อน

กาภาศราชนเอรศ

ฤทธิ์ล้ำ

ตีเชียวตุจุมรกต

มงกุฎกัฒบ ลามแฮ

เถลิงยศอุปราชล้ำ

เขตตำวชิตชิน

บทกลอน : เรืองรามเกียรติ์

ผู้แต่ง : สนิตภวิศม์ยอยุธยา สมิยกรุงธนบุรี และ สมิยกรุงรัตนโกสินทร์

องค์ ต่อดุระคร ในรามเกียรติ์ ลำดับ ๑๐ ... โดย นักกลอน KUN ๒๗

องค์

ทหารเอกตนหนึ่งขององค์ราม
มีฝีมือเก่งกล้าเขาราวี

เล่าติดตามขององค์พระทรงศรี
ร่วมรบกับอสูรทศกัณฐ์

เป็นบุตรของพญาพาลี
แย่งตัวมาเป็นเมียอยู่นานวัน

กับมณโฑมารศรีแม่จอมขวัญ
เกิดตั้งครรภ์เป็นองค์บุตรฉานร

ทศกัณฐ์แค้นใจให้เหตี้อด
ทั้งขอลิ้นนางมณโฑอรชร

พี่องถาษีองค์ให้ตั้งโอร
ก่อนฉากกรทิงถูกไว้ให้พาลี

พระถาษีทำพิธีเอาลูกไว้
เกิดมาเป็นองค์เก่งกล้าดี

ฝากเลี้ยงในของพะตามวิถี
รบราวีมีชื่อให้ลือชกา

มีพี่น้องร่วมมารดาอยู่สามคน
เป็นมนุษย์คนหนึ่งนางลิตา

อินทรชิตหนึ่งตนเป็นยักษ์
อีกอนุชาคือไพนาสุริยวงศ์

กายลือชียวแต่องค์ทรงเกษศรี
ถือพระขรรค์เป็นอาวุธอย่างมั่นคง

ลือมมงกุฎสามกสิบริดตั้งประสงค์
คนคู่มหสงครามด้วยลือมาดาชาติ

ช่วยพระรามสู้ศึกทศกัณฐ์
เป็นทูตไปเจรจาพาทิ

อย่างแข็งขันเก่งกล้าไม่ถอยหนี
เมื่อลิตาเทวีถูกลักไป

แสดงความสามารถฉลาดนัก
ด้วยศักดิ์ศรีไม่ยอมหนึ่งต่ำกว่าใคร

ทศกัณฐ์เห็นประจักษ์ไม่สงสัย
พดทางไว้สูงเทียมอสุรา

ทั้งเก่งกล้าสามารถในการรบ
ใครรบด้วยตัวองม้วยมรณา

ได้ประสพชัยชนะลิมปรารถนา
ด้วยพระขรรค์มีฤทธิ์อาฆอนงค์กาย

ภายหลังเป็นฝ่ายวังหน้าเมื่องจัตยอิน
พร้อมมงกุฎกุณฑลดูเสียมลาย

พระยาอินทรนุภาพสมตั้งหมาย
ตั้งอาลัยแก้วร้อยสายมาพร้อมกัน

ทั้งแต่องค์ทรงเครื่องอย่างกษัตริย์
องค์คือองค์อย่างแอนกอนันต์

เจ็ดจ้าวเสียดูยเห็นเป็นคู่ชู้กัน
จดจำกันความดีที่เหมาะสม

ผู้ประพันธ์ : อัญชลี ณ ใต้ร่มใหม่

๑๖๓

ครึ่งฉานร พาตี ตีฉงกา
นางมณเฑาะ ไสภา มาร์ฉมรัก

ได้ลักพา ภรรยา ทศพิภตร์
จนนางลักษณ์ ตั้งห้อง ตังฉงราตี

ทศกัณฐ์ ดั้นดั้น ค้นหาเมีย
กราบอุ้ฉนฉน ฉังคัต พระมุนี

แสนละเหี่ย เสียตาย ใจหมองศรี
พระอาจารย์ พาตี ้วยคลีคฉาย

พระฤษี ฉังคัต ฉึงตัตฉิน
พาตียอม ทำตาม แม่จำใจ

ให้ยุพิน คินฉิน ของยักษ์ใหญ่
แต่อยากได้ ลูก ในห้อง ของนาง ไว้

พระฤษี ทำพิธี ย้ายกุมาร
ฝากไว้ใน ห้องแพะ แยกเอาไว้

ออกจากครรรภ์ มณเฑาะ ก่ฉนโตใหญ่
คินนาง ไป ให้ทศกัณฐ์ ทำนภัสดา

ครบกำหนด การคลอด เด็กปฉฉฉฉัย
กายลีฉีฉฉฉ ปากหุบ รูปลักขณา

ด้วยพรชัย พระฤษี ีรักษา
ให้ชื่อฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉ

ตีบเศียรแสน แค้นใจ ในพาตี
แบ่งฉฉฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉ

ที่ยังมี มารหัวฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ
แฝงภายใน คฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ

ฉฉฉฉฉฉฉ พาตี ฉฉฉฉฉ
เด็กฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ

ผูกมัด ให้ ลูกชาย ให้อากฉฉฉ
รับกรรมฉฉ ฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉ

ครึ่งฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ
พาตีฉฉฉ ฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ

ผู้ตฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ
ก่ฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ

ฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ
ฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ

ทำห้กหาฉ ฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ
และลูกที่ ฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉ

เมื่อองค์ กำนหนดใจ รับใช้พระราม ร่วมทำศึก สังคราม ชำระได้
พิฆาตยักษ์ บักรหันัน บันคตาย และเข้าไป ลงกา เสรภาทศกัณฐ์
ถือศักดิ์ศรี ชำนี้ ผู้แทนพระราม เสรภาความ ล่องฝ่าย ใจดำชำน
จึงม้วนหาง ต่างบัลลังก์ นั่งเทียมกัน บอภทศกัณฐ์ เทำกันหนา อย่ำโยไพ

"ยืนอยู่กลางหมุ่ เสนายักษ์
จะเกรงทำา ทศพัทตร์ ก็หาไม่
จึงม้วนหาง ต่างอาสน์ อำไพ
นั่งให้ คู่เทียม ตรี "

บทกลอน : เรืองรามเกียรติ์

ทศกัณฐ์ กณันแกล้ง แองโหวหาร ผู้สังหาร บิดา ตายคาที่
คือพระราม พยามหน้า ส่ำพาลี แต่ดูมา ภัคดี บัดสี่เหลี่ยมใจ
ฝ่ายองค์ กำนหนดรู้ ผู้ต่อความ ว่าพระราม พยาม ช่วยแก้ไข
บิดาฆ่า ละเลย คำเคยให้ ขอยอมตาย ด้วยศรี ขององค์ราม
นี่คือคำ ส่ำบาน กับพระอิตวร ซึ่งมิควร ผิดวธา ถลาถล่ำ
เพราะยึดมั่น ขล้วยยืน ไม่คืนคำ จึงรับกรรม ตามวธา ช่ำขอตาย

"ใจละประสงค์จำนงมา
ส่ำบิดาภู ก็หาไม่
เหตุด้วยทำผิด ติดตัวไว้
โทษใหญ่แต่ติงดำบรรพ์
ส่ำบานว่า ขอให้ ต่องศรี
พระสิกร ธิราช รังธรรค์

พระองค์จะประทานชีวิต
แต่ให้มี ล้ำค่าในกายา
หากปีติเรศกู ผู้ตาย
มิให้แผล พานกาย เก่าเกศ..."

บทกลอน : ไร้องรามเกียรติ์

ซึ่งขำรู้ ความจริง ยิ่งล้ำค่า จึงรับใช้ องค์รามมา ด้วยหัวใจ
วีรกรรม ๑๑๓๓ กับหนุมาน ทำรังควาน พีชี ปริศนุไสย
หากโมกษศักดิ์ กุมภกรรณ อันเกรียงไกร หากลับได้ สมใจ ไฉนท้อ

๑๑๓๓ หาย แผลงกาย เป็นอีกา จิกเนื้อหมา มรณา น่วมดื้อ
กุมภกรรณ ไม่ดูขสุม ล้างเกล้านี้ เป็นเหตุให้ ไฉนพิชิต ฤทธิธรรม

วีรกรรม ล้ำค่า อันยิ่งใหญ่ คือลี้กกล่อง ๑๑๓๓ ไผ่ขำ
ความคงกระพัน ทศกัณฐ์ พลันสิ้นกรรม คือคุณงาม ความดี ที่ขลิบ

หลังเสร็จศึก ๑๑๓๓ ยักราชพัง รามแต่งตั้ง ๑๑๓๓ ครองชีวิตชิน
เป็นพระยา อินทรภาพ ตราบชีวิต เป็นอันสิ้น ตำนาน อันล้ำค่า

ผู้ประพันธ์ : สถิตยพันธ์ ธรรมสถิตย

๑๑๑๑๑...

จะกล่าวถึง ตัวละคร ในตอนหนึ่ง
เป็นสิ่งที่ใหญ่...ภายในใจ...เขียนไว้

เรื่องราวเกียรติซึ่ง ระเบิดไกล ไบทุกที่
หน้าตาก็มี อดีเยี่ยม เยี่ยมเกินใคร

พญาพาลี...ยอดเก่ง...นักเลงโต
เอาท่าเมียง แลโฉมขมขื่น ถูกขึ้นใจ

แย่งมณฑิลา จากทศพัทธ์ร์ เทบตั้งชันษ
๑๑๑๑๑ ได้ ถึงกำเนิด เกิดในครรภ์

ทศพัทธ์ร์พี่อง รัองขอ ต่อถวาย
รับมณฑิลา กลับไป สมิใจครั้น

คืออาจารย์ ของพาลี ตามที่ชันษ
แต่ว่าดู...ในครรภ์...นั้นขอไว้

พระอาจารย์...องค์...จัดพิธี
ฝากทำของแพะ ครบตลอด อย่างปลอดภัย

นำลูกของ...มณฑิลา...ที่ฆ่า ได้
จนเติบโตใหญ่ คือ๑๑๑๑๑ ปรางภูนาม

ขอรวบรัด ตัดทอน ถึงตอนหนึ่ง
จึงฝากฝัง ลูกหน่อ ต่อพระราม

ก่อนพาลี...ตั้งชันษ...ใจครั้นคร้าม
พิ้งพิ้งยาม ลุดทำย ตายจากกัน

๑๑๑๑๑๑๑ พระราม ยาม๑๑๑๑๑๑๑
แม่เหน็ดเหนื่อย เมื่อยล้า ผู้ฆ่าฟัน

ร่วมฉนึกร...กำลัง...อย่างแข็งขัน
รบทศกัณฐ์...หาญกล้า...ทำราว

ด้วยฉลาด ปราดเบรีอง เรื่องการพูด
จากทศกัณฐ์ อย่างหาญกล้า ถึงธานี

ได้เป็นทูต...ทวงสิทธิ์...มารศรี
คิดคาดหวัด ทางวิถี ประณีประนอม

เจ้าทศพัทธ์ร์...ยังษา...ถึงคราวบ
ชีวิตตลอด ๑๑๑๑๑๑๑ เพราะไม่ยอม

จึงทำรบ ทักษามรุก ไบทุกหย่อม
แมงไต่ดอม ขากัดพิ พบเคราะห์กรรม

ผู้ประพันธ์ : ไก่ฟ้า ธีรวิโรจน์

๑๖๓

เป็นทหารของพระรามตามรับใช้
เป็นลิงกายสิทธิ์เวทย์อาญาถ้ำ
มีพระขรรค์เป็นอาวุธสุดฤทธิ์
คือองคตพ่เป็นพญาจ้าวป่า

มีแม่ชื่อนางมณฑาทิไถเถื่อนนั้น
เป็นเมียของทศกัณฐ์วันก่อนนี้
ถูกแย่งมาเป็นภรรยาของพาลี
เธอตั้งครรภ์อยู่ติดมิเร่เองรา

ทศกัณฐ์ให้อาจารย์ทวงนางคืน
ไม่อาจขึ้นพระเกษียน์ไฉนนำ
พาลียอมคืนนางไปให้ของเรา
แต่ขอเอาลูกในท้องไว้คลังใจ

ฤาษีองคตพ่ทั้งเวทนา จัดพิธีฆ่าทำอมณฑาทิไถเถื่อนได้
เอาทารกออกมาแล้วพาไป ผากไว้ในท้องแพะและต่อมา

จัดพิธีให้อีกครึ่งยังห่อใย ทำคลอดให้ตามกำหนดหมดกิ่งขา
ถือกำเนิดได้ถูกขังตามเวลา ตั้งชื่อว่าองคตปรากฏนาม

จนเติบโตพ่พาลีพิศุศรัพ ก่อนสิ้นชีพจากไปไม่ไถ่ถาม
ผากดูรักกันอยู่กับพระราม ชาติในยามกองทัพรบกับทศกัณฐ์

องคตผู้มีสั้มมากความสามารถ ขาญฉลาดพูดจาและกล้าหาญ
เคยเป็นทูตขอสัตยาธิลาวัลย์ ทศกัณฐ์หรือจะยอมยอมน้อมไม่มี

เป็นผู้ฆ่ายักษ์ปักหลักหัวเมือง
ช่วยพระรามชนะศึก ได้ง่ายเต็มที

แสดงอาทิตย์พายวายุไปดวงใจกษัตริย์
คุณความดีขององค์ได้กำหนดชะตา

พระรามได้แต่งตั้ง ในครั้งนั้น
เป็นอุปราชเมืองขีดขินถิ่นนครา

เป็นรางวัลให้องค์ตบรากฏต้า
เป็นพระยาอินทรอนุภาพปราบศัตรู

ผู้ประพันธ์ : ฤๅพร สุวรรณปากแพรง

